

รายวิชาศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

ครูชมพูนุท ภู่สกุล

เรื่อง

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

คำถามชวนคิด

นาฏยศัพท์

ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารำในการฝึกหัด

การแสดงนาฏศิลป์ไทย เช่น โขน ละคร รำ ระบำ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

นาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์
แบ่งเป็น
๓ ประเภท

นามศัพท์

กิริยาศัพท์

นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษาทำนาฏศิลป์
๒. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภทของภาษาทำนาฏศิลป์ได้

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การแสดงโขน เรื่องรามเกียรติ์ ชุดพระรามตามกวาง

เผยแพร่โดย : Refuse kamikaze

เผยแพร่วันที่ ๗ ก.ย. ๒๕๕๙

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=qZ๓X๙nplud๘>

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าในการแสดงมีตัวละครอะไรบ้าง
และในการแสดง ตัวละครทั้ง ๒ ตัว
กำลังทำอะไรกันอยู่

ภาษาทำนาฏศิลป์

เป็นการนำท่าทางและลีลาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติ เป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลงและการขับร้อง

ภาษาทำนาฏศิลป์

ที่มาของภาษาท่าที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์
แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ

เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติ
ของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น
โดยใช้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสาน

ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอ
ใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออก
เป็นท่ารำ

ภาษาทำนาฏศิลป์

แบ่งออกเป็น

๑. ภาษาที่ใช้แทนคำพูด

๒. ภาษาที่ใช้แทนคำกริยาอาการ

๓. ภาษาที่ใช้แทนอารมณ์ความรู้สึก

ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด

เช่น เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่นั่น ที่นี่
เจริญรุ่งเรือง สวยงาม

ทำตัวเรา

ทำท่าน

ทำ

ภาษาที่ใช้แทนคำกริยาอาการ

เช่น ทำยืน ทำเดิน ทำนั่ง ทำนอน

ท่าเดิน

ท่ายืน

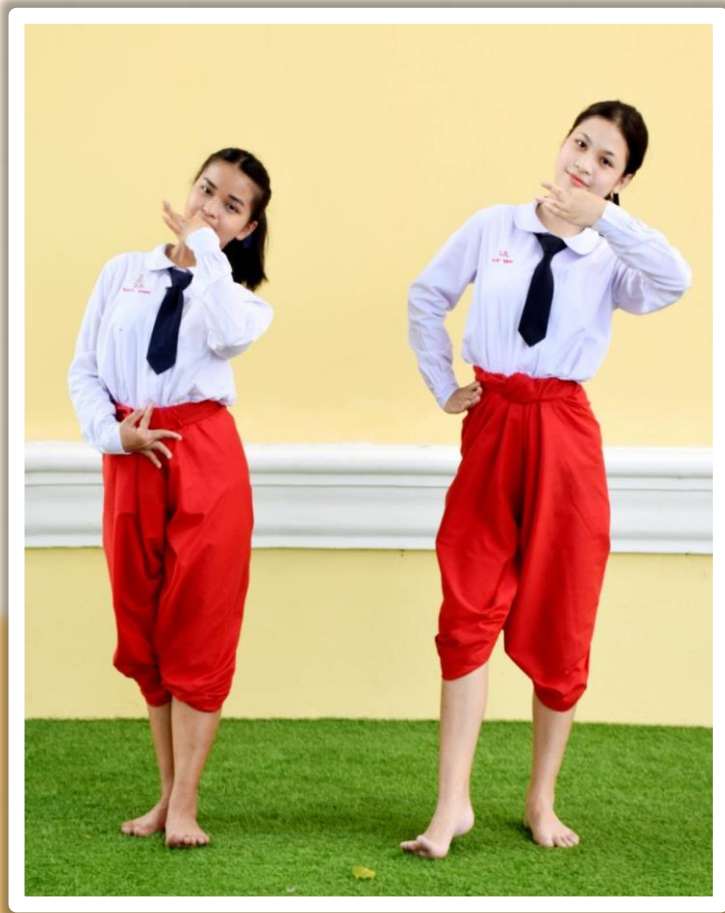
ท่านั่ง

ภาษาที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก

เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ เศร้าโศก อาย รัก

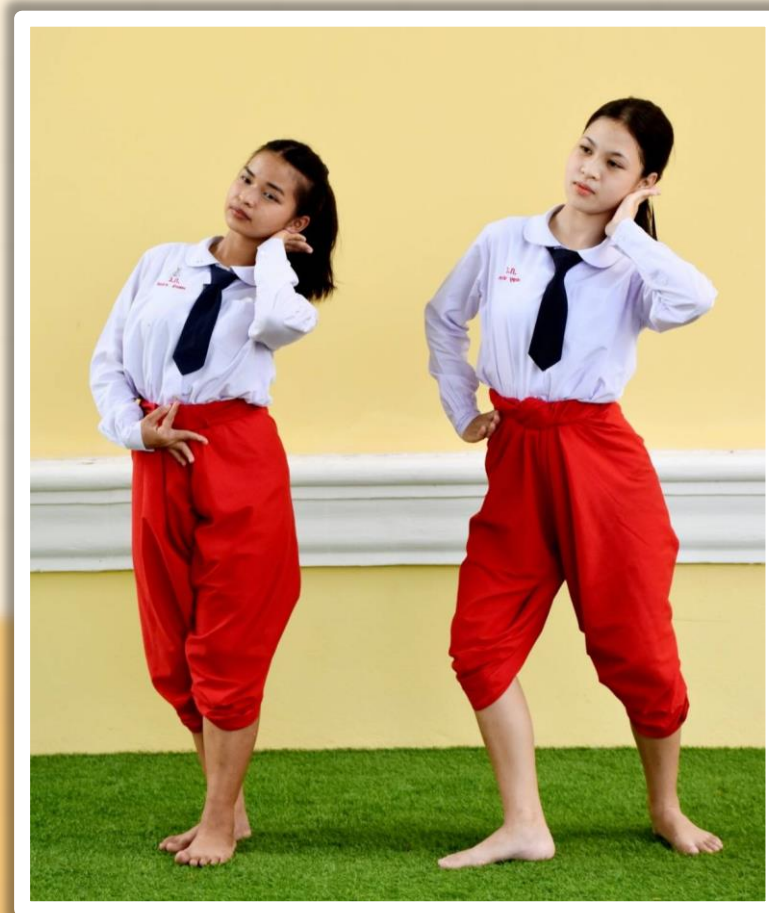

ทำยิ้ม

ทำรัก

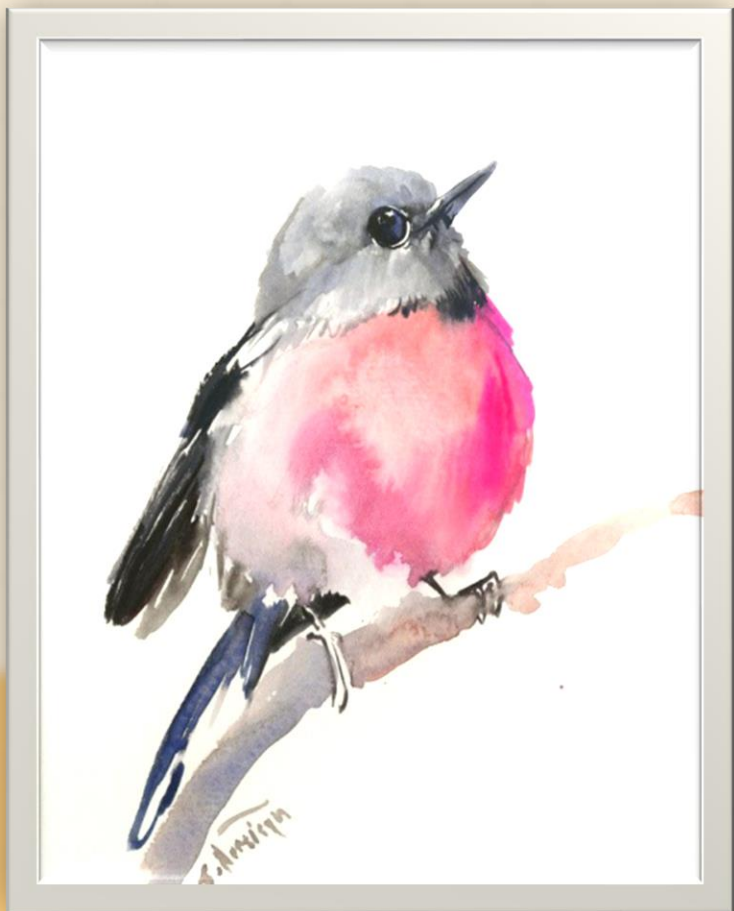

ทำโกรธ

ภาษาท่าที่เลียนแบบท่าทางของสัตว์

เช่น นก ม้า ไก่ ลิง ปลา กวาง

ท่านก

ขอขอบคุณภาพนำเสนอภาษาท่าจากนักเรียนจากรร.สาธิตจุฬาฯ

ท่าม้า

ขอขอบคุณภาพนำเสนอภาษาท่าจากนักเรียนจากรร.สาธิตจุฬาฯ

ท่าไก่

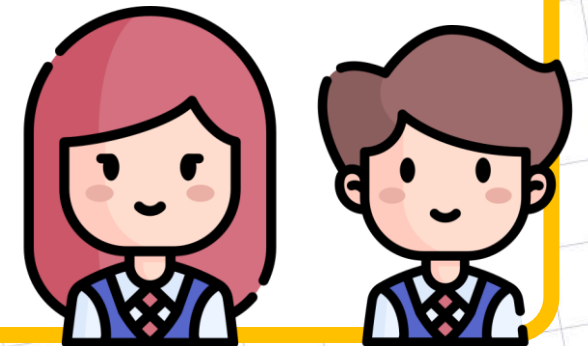
ขอขอบคุณภาพนำเสนอภาษาท่าจากนักเรียนจากรร.สาธิตจุฬาฯ

กิจกรรม

เรื่อง ประดิษฐ์ทำร่ำตามถนัด

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดประดิษฐ์ทำร่ำที่เป็นสิ่งของที่อยู่รอบตัว โดยนำทำนาฏยศัพท์เข้ามาดัดแปลงให้กลายเป็น ทำร่ำให้สวยงาม
๓. ให้นักเรียนออกมาแสดงทำร่ำและให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่น ๆ ทายว่า สิ่งนี้นักเรียนประดิษฐ์คืออะไร

สรุป

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

สรุป

ภาษาทำนาฏศิลป์
แบ่งออกเป็น

๑. ภาษาที่ใช้แทนคำพูด

๒. ภาษาที่ใช้แทนคำกริยาอาการ

๓. ภาษาที่ใช้แทนอารมณ์ความรู้สึก

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ (๒)

สิ่งที่จะต้องเตรียม

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

